

Fyringstruede danskere skærer ned på forbruget, sparer mere op og ændrer adfærd på jobbet.

Denne undersøgelse omhandler danskernes oplevelse af sikkerhed i jobbet, og hvilke konsekvenser deres følelse af sikkerhed/usikkerhed har for forbrugsmønstre og opsparing – og for hvordan de agerer på jobbet.

Data er indsamlet i september 2012 af Epinion. Der er svar fra 1031 erhvervsaktive (inkl. ledige) danskere. Data er repræsentative for de erhvervsaktive danskere (dog ekskl. selvstændige)

Indhold

1 Mange danskere oplever risiko for fyring	2
2 Trekvart millioner danskere er påvirket af ledighed	2
3 Danskerne skærer ned på forbruget	2
4 Danskerne øger deres opsparing.....	5
5 Vores oplevelse af vores rådighedsbeløb afhænger af jobsikkerheden	5
6 Vi finder os i mere på jobbet	7
7 Hver 4. dansker ønsker at skifte job.....	8

Spørgsmål til undersøgelsens afsnit 1 – 5 vedr. jobusikkerhed og konsekvenser for privatøkonomien kan rettes til arbejdsmarkedspolitisk chef i Djøf Lars Munck på lm@djof.dk

Spørgsmål til undersøgelsens afsnit 6 – 7 vedr. jobusikkerhed og konsekvenser for adfærd på jobbet kan rettes til chefkonsulent i Djøf Lisbeth Kjersgård på lik@djof.dk

1 Mange danskere oplever risiko for fyring

14 procent vurderer, at der er nogen eller stor risiko for, at de selv bliver afskediget i løbet af de kommende 12 måneder og 15 procent vurderer, at der er nogen eller stor risiko for, at enten de selv eller deres eventuelle partner bliver afskediget. Det er særligt de privatansatte, der frygter at blive afskediget. Spørger man alene folk i parforhold, mener 22 procent, at der er nogen eller stor risiko for, at de selv eller deres partner bliver afskediget.

Risiko for afskedigelse opdelt efter sektor

	Offentlig ansat	Privat ansat	I alt
Meget lille risiko	68%*	50%	57%
Lille risiko	23%	32%*	29%
Nogen risiko	7%	16%*	13%
Stor risiko	2%	2%	2%

*Forskellen er signifikant

2 Trekvart millioner danskere er påvirket af ledighed

15 procent af de fastansatte beskæftigede mener, at der er nogen eller stor risiko for, at en i deres husstand (inklusive dem selv) har nogen eller stor risiko for at blive fyret, hvilket svarer til godt 330.000 danskere. Ser man på arbejdsstyrken som helhed, betyder det, at næsten trekvart mio. er påvirket af ledighed – enten ér ledige, er opsagt eller midlertidigt ansat eller er i risiko for at en i husstanden bliver ledig. Dette svarer til, at godt hver fjerde (28 procent) af arbejdsstyrken er påvirket, eller, at dem der totalt set er påvirket af ledighed, er mere end fire gange så mange som dem, der optræder i ledighedsstatistikken.

Tabellen nedenfor viser fordelingen af lønmodtagere, der er bange for at miste arbejdet, opsagte lønmodtagere/midlertidigt ansatte og ledige.

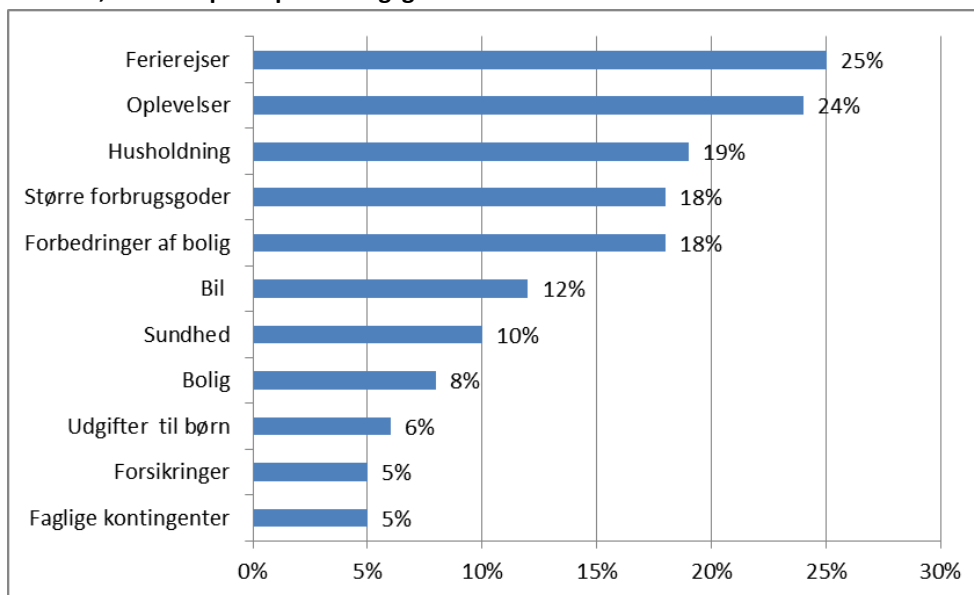
Tabel: Trekvart million danskere er påvirket af ledighed i deres daglige økonomi

Fastansatte lønmodtagere, som mener der er stor eller nogen risiko for at én i husstanden bliver afskediget i løbet af de næste 12 måneder	330.000
Opsagte lønmodtagere / midlertidigt ansatte	240.000
Ledige	166.000
Totalt påvirket af ledighed	736.000
Fastansatte lønmodtagere, som mener der er lille eller meget lille risiko for at én i husstanden bliver afskediget i løbet af de næste 12 måneder	1.890.000

3 Danskerne skærer ned på forbruget

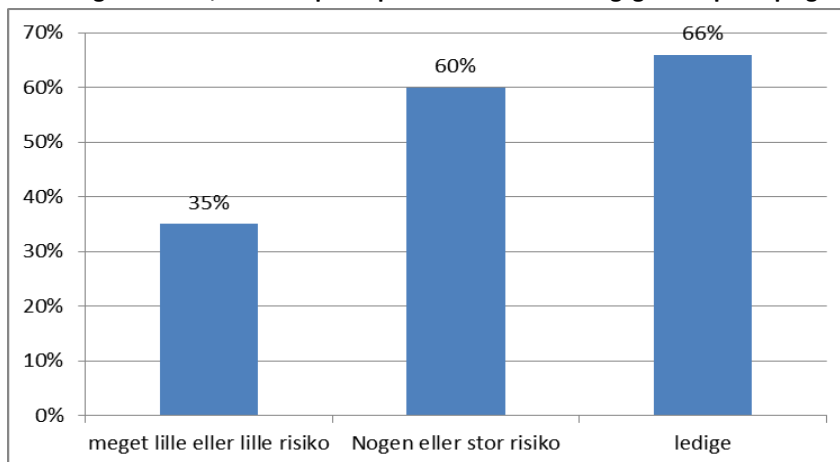
42 procent har på spørgsmålet *Tænk på din samlede jobsituation. Har du indenfor de sidste år udsat eller nedjusteret forbruget af en eller flere af følgende?* svaret, at de har udsat eller nedjusteret forbruget af en eller flere forbrugsgoder, 47 procent har et uændret forbrug og 11 procent har øget deres forbrug. Grafen nedenfor viser, hvilke forbrugsgoder, der er sparet på.

Andelen, der har sparet på forbrugsgoder

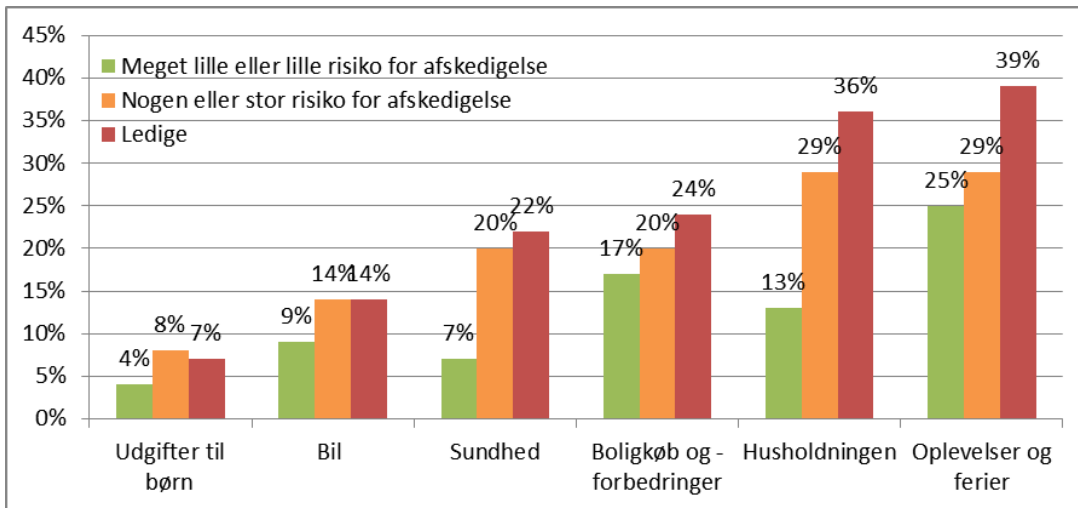
Ser man overordnet på, hvorvidt man har reduceret (en eller flere forbrugsgoder), haft et uændret forbrug eller øget sit forbrug opdelt på, hvor sikker man er i sit job, ser vi, at dem, der har høj eller nogen risiko for fyring, ligner de ledige og dem i midlertidig/opsagt stilling meget: Blandt dem, der ikke er usikre på deres jobsituation, sparer ca. hver tredje, men blandt dem, der er usikre på jobsituationen eller er ledige, er tallet helt oppe på hhv. 60 og 66 procent – næsten to ud af tre. Dette vises i grafen nedenfor:

Fordelingen af dem, der har sparet på et eller flere forbrugsgoder opdelt på graden af jobsikkerhed samt ledige

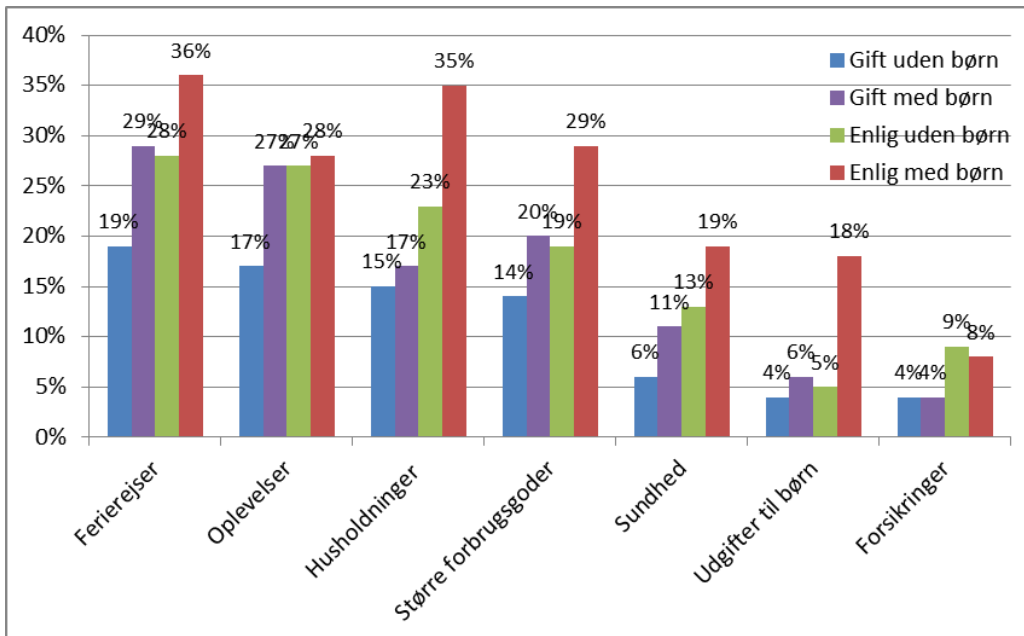
De ledige og dem, der oplever nogen eller høj risiko for at blive fyret, ligner hinanden en hel del. Fx sparer 20 procent af de jobusikre og 24 procent af de ledige på sundhed (briller, tandlægebesøg, medicin), mens det kun gælder 7 procent blandt dem, der er sikre på deres jobsituation. Ligeså har næsten hver tredje blandt de ledige og dem, der oplever nogen eller høj risiko for at blive fyret, sparet på ferien, mens det kun er hver sjettede blandt dem, der er sikre på deres jobsituation. Både ledige og de, der oplever stor risiko for at blive fyret, sparer på udgifter til deres børn.

Andel, der har reduceret forbruget, opdelt på grad af jobsikkerhed og ledige

Det er helt overvejende enlige med hjemmeboende børn, der sparer mest – også på de ting, der gør ondt: Næsten hver tiende sparer på forsikringen, næsten hver femte sparer på sundhed (fx tandlægebesøg, medicin og forsikringer) og udgifter til børnene (fx gaver og fritidsaktiviteter) mens ca. hver tredje sparer på husholdningen og ferierejser. Par uden hjemmeboende børn er den gruppe, der i lavest grad oplever at spare. Fordelingen vises i grafen nedenfor:

Andel, der har reduceret forbruget, opdelt på civilstand

4 Danskerne øger deres opsparing

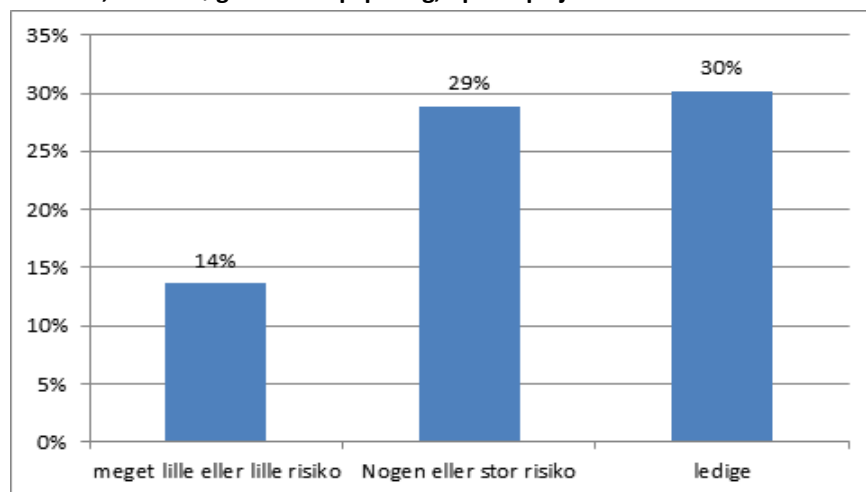
Knapt halvdelen har samme opsparingsmønster som tidligere, mens næsten ligeså mange (43 procent) har øget deres opsparing. Mindre end hver tiende har stiftet ny gæld eller mindsket afdraget på allerede eksisterende gæld.

Har du/I indenfor de sidste år øget din opsparing og/eller øget afdraget på gæld

Øget opsparing	43%	420
Uændret	48%	474
Nedsparet	9%	93

Opdeler vi på vurderingen af fyringsrisiko og ledige, finder vi, at blandt dem, der oplever at have nogen eller stor risiko for at blive fyret, sparer hele 59 procent op. Blandt dem, der har en lav risiko for at blive fyret, er det 42 procent, mens det er 28 procent blandt de ledige. I stedet bruger hver fjerde ledige af deres opsparing eller optager ny gæld. Se grafen nedenfor:

Andelen, der har øget deres opsparing, opdelt på jobsikkerhed

Det er særligt de yngre (op til 35 år), der sparer op – 53 procent har øget deres opsparing, mens det kun er 35 procent blandt dem, der er over 50 år, der har øget opsparingen. I denne gruppe har godt halvdelen et uændret opsparingsmønster, mens det kun er 35 procent blandt de yngre.

5 Vores oplevelse af vores rådighedsbeløb afhænger af jobsikkerheden

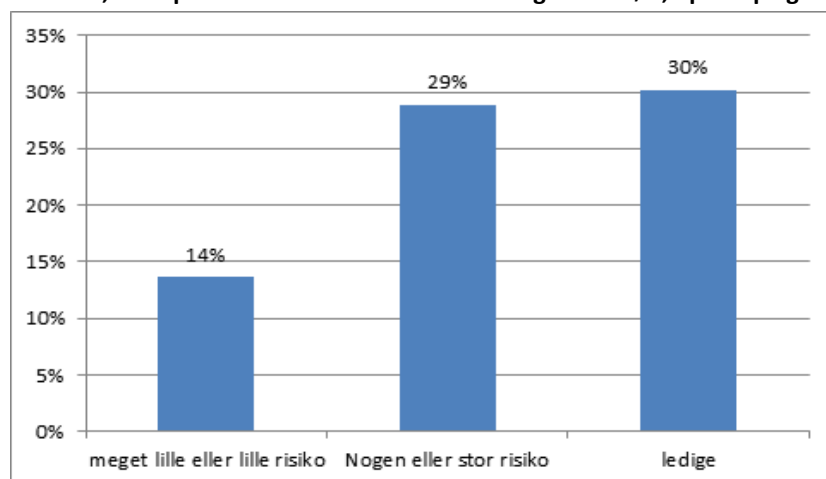
På trods af skattelettelser og udbetaling af efterlønsbidrag er det kun hver fjerde, der har oplevet at have fået et større rådighedsbeløb i løbet af 2012, mens 18 procent oplever at have fået et mindre rådighedsbeløb. Langt de fleste – 57 procent – oplever at have et uændret rådighedsbeløb.

Har din husstand i løbet af 2012 fået ændret rådighedsbeløb til forbrug som følge af fx skattelettelser, efterlønsudbetaling eller lønstigninger?

Ja, større	244	26%
Uændret	542	57%
Nej, mindre	169	18%

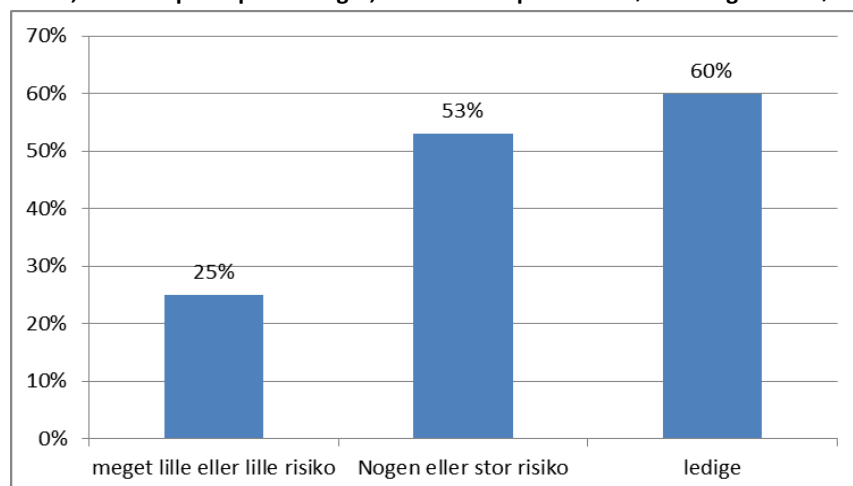
Opdeler man gruppen af beskæftigede i høj og lav fyringsrisiko, oplever 29 procent af dem med høj fyringsrisiko at have fået et lavere rådighedsbeløb. Blandt dem, der ikke oplever at være i risiko for at blive fyret, er det kun 14 procent, der oplever at have et mindre rådighedsbeløb. Blandt de ledige oplever 30 procent at have fået et mindre rådighedsbeløb.

Andelen, der oplever at have fået et lavere rådighedsbeløb, opdelt på grad af jobsikkerhed og ledige

Kobler vi fyringsrisiko med rådighedsbeløb og forbrugsmønstre, finder vi, at særligt i grupperne med større og uændret rådighedsbeløb, ligner de ledige og dem, der har nogen eller stor risiko for at blive fyret, hinanden. Grafen nedenfor viser andelen, der har sparet på et eller flere forbrugsgoder, hvis de oplever at have fået et større rådighedsbeløb.

Andel, der har sparet på forbruget, hvis de har oplevet et større rådighedsbeløb. Opdelt på graden af jobsikkerhed

Der er en klar sammenhæng mellem opsparing og ændret rådighedsbeløb, men selv blandt dem, der har et lavere rådighedsbeløb, er det ca. hver fjerde, der sparer op. Og blandt dem, der har oplevet et højere rådighedsbeløb er det over halvdelen, der også har øget opsparingen:

Sammenhængen mellem rådighedsbeløb og opsparingsmønstre

	Ja, større	Uændret	Nej, mindre
Øget opsparing	54%	40%	26%
Uændret	38%	54%	50%
Nedsparet	8%	6%	24%

6 Vi finder os i mere på jobbet

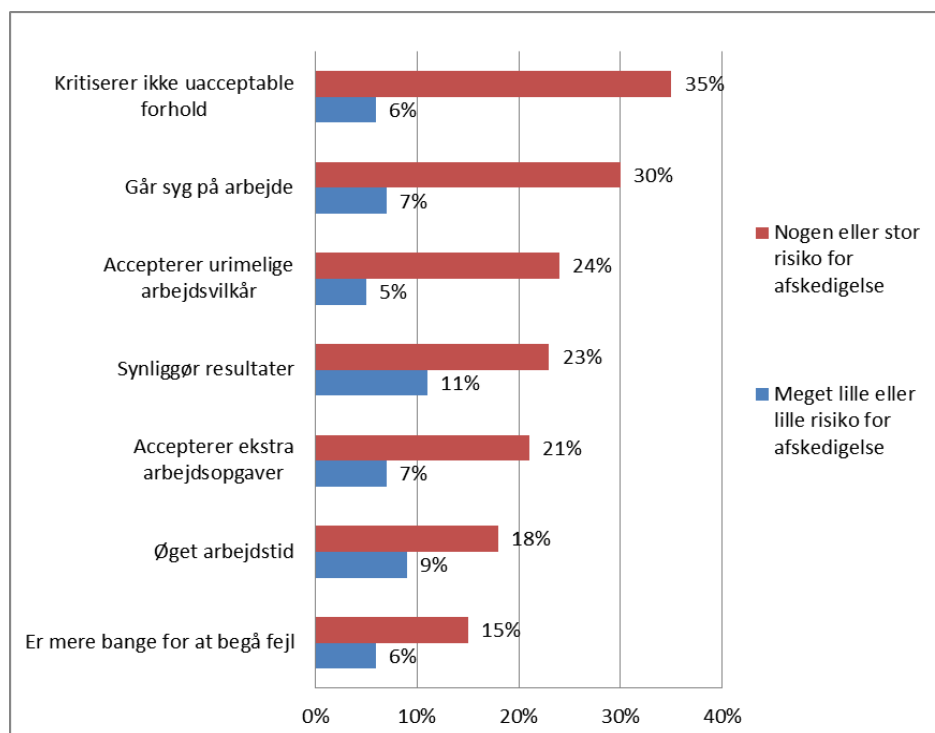
34 procent af de beskæftigede har ændret adfærd på jobbet som følge af vurderingen af deres jobsituation.

Betyder din vurdering af din jobsituation, at du i forhold til tidligere (angiv gerne flere svar):

	Andel af beskæftigede
Har gjort mere for at synliggøre dine resultater	13%
Er mere tilbageholdende med at kritisere forhold på dit job, som du mener, burde laves om	10%
Går på arbejde selvom du var syg	10%
Har øget din arbejdstid	10%
Siger mindre fra over for ekstra arbejdsopgaver	9%
Er blevet gladere for dit job	9%
Siger mindre fra over for urimelige arbejdsvilkår	8%
Er mere bange for at begå fejl	8%
Andet	2%
Ikke har ændret adfærd i forhold til dit job	66%

Dem, der vurderer, at der er stor eller nogen risiko for afskedigelse inden for det næste år, har i langt højere grad ændret adfærd på jobbet. 58 procent af dem, der frygter at blive afskediget, har ændret adfærd, mens det gælder 30 procent af dem, der ikke frygter at blive afskediget.

Ændringer i adfærd på jobbet opdelt efter vurdering af risiko for afskedigelse

Der er tendens til, at mændene i mindre grad har ændret adfærd (71 procent af mændene har ikke ændret adfærd og 62 procent af kvinderne har ikke ændret adfærd). Kvinderne er i højere grad mere bange for at begå fejl, de er mere tilbageholdende med at kritisere forhold på jobbet, som de mener, burde laves om og har i højere grad gået på arbejde selvom de var syge.

	Mand	Kvinde
Er mere bange for at begå fejl	4%	12%
Er mere tilbageholdende med at kritisere forhold på dit job, som du mener, burde laves om	8%	12%
Går på arbejde selvom du var syg	8%	13%
Ikke har ændret adfærd i forhold til dit job	71%	62%

De enlige med børn siger i langt mindre grad fra overfor urimelige arbejdsvilkår (20 procent) sammenlignet med de gift/samlevende med og uden børn samt enlige uden børn (7-8 procent).

7 Hver 4. dansker ønsker at skifte job

25 procent ønsker i høj eller nogen grad at skifte arbejde inden for det næste år.

Ønsker du at skifte arbejde inden for det næste år

	Procent
I høj grad	10%
I nogen grad	15%
I mindre grad	23%
Slet ikke	53%

Dem, der vurderer, at der er stor eller nogen risiko for afskedigelse inden for det næste år, ønsker i langt højere grad at skifte arbejde inden for det næste år (49 procent), mens det kun gælder 20 procent af dem, der i mindre grad eller slet ikke mener, at der er risiko for afskedigelse.

Ønske om at skifte arbejde inden for det næste år opdelt efter vurderingen af risiko for afskedigelse

	Meget lille eller lille risiko	Nogen eller stor risiko
I høj grad	7%	26%*
I nogen grad	13%	24%*
I mindre grad	24%	17%
Slet ikke	56%*	33%

*Forskellen er signifikant

22 procent af dem, der i høj, nogen eller mindre grad ønsker at skifte, er aktivt jobsøgende og skriver ansøgninger. Det gælder især dem, der vurderer, at der er stor eller nogen risiko for afskedigelse inden for det næste år (40 procent).

Er du aktivt jobsøgende og sender ansøgninger opdelt efter vurderingen af risiko for afskedigelse

	Meget lille eller lille risiko	Nogen eller stor risiko
Ja	18%	40%*
Nej	82%*	60%

*Forskellen er signifikant

Den vigtigste årsag til, at dem, der ønsker at skifte job, ikke er aktivt jobsøgende, er, at der ikke er nogen relevante jobs (50 procent) samt at den økonomiske usikkerhed ved at skifte er for stor (22 procent).

Hvorfor ikke aktivt jobsøgende?

